

Giới thiệu luận văn th¹c s^ũ x[•] h^{éi} h^ác

Tên luận văn: **Ảnh hưởng của chính sách tái định cư đến đời sống người dân sau tái định cư** (*Nghiên cứu trường hợp thủy điện Bản Vẽ*)

Người thực hiện: Khúc Thị Thanh Vân

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS Đặng Nguyên Anh

Mục đích nghiên cứu:

Nghiên cứu này nhằm đưa ra được những ảnh hưởng của chính sách tái định cư đối với cuộc sống sau tái định cư của những người dân phải di chuyển trong những dự án phát triển, nhất là trong vấn đề khôi phục lại cuộc sống.

Nghiên cứu cũng nhằm tìm ra những tác động ảnh hưởng đến khả năng hoà nhập cộng đồng hoặc giữ gìn bản sắc văn hóa của nhóm cộng đồng dân tộc thiểu số phải di chuyển với cộng đồng tiếp nhận người tái định cư.

Đóng góp những khuyến nghị cho việc lập chính sách hoặc bổ khuyết những hoạt động trong quá trình thực hiện phương án tái định cư.

Nhiệm vụ nghiên cứu

- Làm rõ khái niệm về chính sách tái định cư, việc tái định cư trong dự án phát triển.
- Xác định các yếu tố của chính sách và quá trình thực hiện ảnh hưởng đến việc khôi phục cuộc sống của cộng đồng người dân sau tái định cư.
- Phân tích các yếu tố về kinh tế, văn hoá, xã hội và điều kiện tự nhiên như là những nhân tố thúc đẩy/cản trở sự hoà hợp cộng đồng và khôi phục đời sống của những người dân phải tái định cư.
- Đề xuất một số khuyến nghị đối với việc lập chính sách và quá trình thực hiện nhằm cải thiện hơn nữa chính sách tái định cư

Phạm vi nghiên cứu

Luận văn tập trung vào phân tích những ảnh hưởng của các chính sách tái định cư đối với cuộc sống của người dân phải tái định cư trong dự án phát triển thủy điện. Địa bàn cụ thể là khu tái định cư của bản Kim Liên thuộc xã Thanh Hương, huyện Thanh Chương, tỉnh Nghệ An.

Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu chủ yếu là phương pháp thu thập thông tin, được thực hiện từ các nguồn dữ liệu sau

- Thu thập thông tin từ thực địa thông qua thảo luận nhóm và phỏng vấn sâu cá nhân - đại diện cho chủ hộ gia đình.

- Luận văn cũng sử dụng những nguồn tài liệu có liên quan đến việc tái định cư cho một cộng đồng trong một dự án phát triển: đó là những văn bản pháp luật; các dữ liệu tại cấp xã, huyện và tỉnh cũng như tại các ban ngành, bộ có chức năng quản lý Nhà nước có liên quan đến việc tái định cư người dân của thủy điện Bản Vẽ.

Giả thuyết nghiên cứu

- Các chính sách về tái định cư cho phép cộng đồng phải tái định cư được lựa chọn phương thức tái định cư và địa điểm tái định cư

- Các chính sách tái định cư được áp dụng không thống nhất cho việc bồi thường và tái định cư tại các dự án thủy điện khác nhau

- Các chính sách về bồi thường tài sản cho người dân bị ảnh hưởng đã không có đầy đủ các mức giá áp dụng cho các loại tài sản khác nhau dẫn đến việc đền bù không hợp lý.

- Các chính sách tái định cư không quy định rõ ràng cơ chế, chức năng và đơn vị chịu trách nhiệm về việc ổn định cho đời sống người dân sau tái định cư khiến cuộc sống của họ rơi vào tình trạng bấp bênh

- Các phong tục, tập quán, lối sống và lối canh tác của cộng đồng dân cư chưa được chú trọng đúng mức trong phương án di dân tái định cư

Kết cấu luận văn

Luận văn gồm 3 phần chính:

Phần 1: Mở đầu

Giới thiệu khái quát đề tài nghiên cứu

Phần 2: Nội dung

Nội dung của luận văn gồm các chương

Chương I: Cơ sở lý luận và thực tiễn của vấn đề nghiên cứu

1.1 Vài nét về vấn đề nghiên cứu

1.2 Cơ sở lý luận

1.3 Các khái niệm

1.3.1 Chính sách xã hội

1.3.2 Đền bù - tái định cư

- 1.3.3 Chính sách tái định cư của Việt Nam
- 1.3.4 Chính sách tái định cư của Ngân hàng Thế giới
- 1.3.5 Khái niệm tái định cư bắt buộc
- 1.3.6 Những người (hộ) bị ảnh hưởng
- 1.3.7 Khái niệm dân tộc thiểu số
- 1.3.8 Nghiên cứu trường hợp
- 1.4 Địa điểm khảo sát và một số đặc điểm của đối tượng nghiên cứu
 - 1.4.1 Vài nét về địa điểm nghiên cứu (tỉnh Nghệ An)
 - 1.4.2 Về đối tượng nghiên cứu

Chương II: Chính sách tái định cư đối với việc di dân bắt buộc

- 2.1 Trước năm 1993
- 2.2 Sau năm 1993
- 2.3 Các văn bản pháp quy liên quan đến ngành điện
- 2.4 Khung chính sách về đền bù, tái định cư của dự án

Chương III: Nghiên cứu trường hợp tại khu tái định cư của thủy điện Bản Vẽ

- 3.1 Sơ lược về thủy điện Bản Vẽ
- 3.2 Đời sống người dân trước tái định cư
- 3.3 Ảnh hưởng của chính sách tái định cư đến đời sống của người dân tái định cư.

Phần 3: Kết luận

Trên cơ sở nghiên cứu ảnh hưởng của chính sách tái định cư đến đời sống người dân sau tái định cư, luận văn rút ra các kết luận và khuyến nghị một số giải pháp nhằm cải thiện đời sống của người dân sau tái định cư.

Luận văn được bảo vệ thành công trước hội đồng chấm luận văn thạc sĩ Xã hội học tại cơ sở đào tạo sau Đại học Viện Xã hội học, Hà Nội ngày 15 tháng 01 năm 2008.